

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
Протокол № 9 від 21.02.2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ по закладу
№ 19 від 22.02.2024

**Положення
про академічну доброчесність
учасників освітнього процесу
Нікопольської гімназії № 15 Нікопольської міської ради
Дніпропетровської області**

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі – Положення) (Нікопольська гімназія №15 НМР) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти, до держання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу школи.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України 1996, ст. 53, Законів України «Про освіту» 2017, ст. 42, «Про повну загальну середню освіту» 2020, ст. 43, «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Статуту та Правил внутрішнього розпорядку закладу (Накази: № 42 від 15.08.2023 «Про подолання освітніх втрат і розривів», № 43 від 18.07.2023 «Про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності ліцею № 15 НМР у 2023-2024 н.р.», № 45 від 29.08.2023 «Про структуру 2023-2024 н.р. та організацію освітнього процесу в умовах воєнного стану в гімназії № 15 НМР», № 52/1 від 01.09.2023 «Про переведення працівників на дистанційну роботу»)

1.3. Метою Положення є дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності ЗЗСО (освітній, методичній, виховній тощо), формування в закладі системи демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, розвиток культури, забезпечення академічної свободи, створення сприятливого морально-психологічного клімату та підвищення довіри до результатів навчання та авторитету закладу.

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу: педагогічних працівників, здобувачів освіти та їх батьків чи осіб, які їх замінюють.

II. Принципи та дотримання академічної доброчесності

Сучасна школа потребує вчителя нового типу, який володіє високою фаховою кваліфікацією, академічно доброчесною та з професійною культурою, здатний об'єктивно осмислювати педагогічні явища і факти, критично оцінювати й творчо перетворювати педагогічно-освітню дійсність на здобувача освіти. Це пов'язано, насамперед, із проблемами саморозвитку особистості та творчою самореалізацією педагога, новими концептуальними підходами до реформування загальної середньої освіти.

2.1. **Академічна доброчесність** - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Академічна доброчесність впроваджується через систему принципів: законності, чесності, взаємоповаги, ввічливості, справедливості, відповідальності, прозорості, толерантності.

2.3. Академічна доброчесність забезпечуються:

2.3.1. Педагогічними працівниками шляхом:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

- об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків.

2.3.2. Здобувачами освіти шляхом:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2.3.3. Батьками здобувачів загальної середньої освіти або особами, які їх замінюють, шляхом:

- сприяння: виконанню освітньої програми, досягнення передбачених результатів навчання, самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання здобувачами освіти.

III. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважається:

- **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- **Самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
- **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).
- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.
- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

IV. Попередження, виявлення та встановлення фактів академічної доброчесності

4.1. Положення про академічну доброчесність доводиться до відома всіх учасників освітнього процесу, а також оприлюднюється на сайті закладу.

4.2. Педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо неприпустимості порушення академічної.

4.3. Порушеннями академічної доброчесності у системі загальної середньої освіти є академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, що визначені Законом України «Про освіту», а також такі форми обману, як:

- надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання (семестрового та річного), державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;
- використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;
- подання на оцінювання виконаної роботи, що є списаною, запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;
- необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації.

4.4. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається уповноваженим колегіальним органом управління закладу освіти з урахуванням вимог законів.

V. Забезпечення академічної доброчесності у сфері загальної середньої освіти (права і відповідальність учасників освітнього процесу)

5.1. Кожен учасник освітнього процесу зобов'язаний дотримуватися академічної доброчесності.

5.2. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- дисциплінарна;
- адміністративна;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;
- не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів забезпечення і підвищення якості освіти, учнівських олімпіад та інших змагань;
- не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

5.3. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- зауваження;
- попередження;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку, підсумкового оцінювання, тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах;
- притягнення до відповідальності батьків за неналежне виконання батьківських обов'язків, так як вони також учасники навчально-виховного процесу (не підключення дитини до онлайн-конференції без поважної причини, академічна заборгованість без поважної причини, ігнорування виховання дитини (правопорушення))

5.4. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до уповноваженого колегіальним органом управління закладу освіти з урахуванням вимог законів.

5.5. Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає педагогічна рада за участю працівника та/або його законного представника.

5.6. Рішення про академічну відповідальність учнів приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, або педагогічна рада закладу освіти відповідно до положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

5.7. Рішення про позбавлення учня академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах, отриманих із порушеннями академічної доброчесності, приймає орган (посадова особа), який їх надав (присвоїв) у порядку, визначеному законодавством.

5.8. Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до учнів та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.

VI. Прикінцеві положення

6.1. Положення схвалюється педагогічною радою закладу більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення та введення в дію наказом керівника закладу.

6.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися всіма учасниками освітнього процесу після розгляду та схвалення педагогічною радою та вводяться в дію наказом керівника закладу.